

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

भौतिक संरचना लगायत अन्य सामग्री हटाउने सम्बन्धी

सूचना !

चालू आ.व. २०७२/०७३ को जगेडा कोष कार्यक्रम अन्तर्गत स्वीकृत भाजंगलस्थित स्टिलको खानेपानी ट्याङ्कीदेखि पाँगा दहन हुँदै जनसेवा स्कूल अगाडिको बाँकी सडक सुधार योजनाको निर्माण कार्य स्वीकृत निर्माण व्यवसायी मार्फत संचालन भैरहेको हुँदा बाटोको केन्द्र बिन्दुबाट दायाँ/बायाँ ५.५० मी. चौडाई भित्र पर्ने भौतिक संरचनाहरू लगायत अन्य सामग्रीहरू हटाई निर्माण कार्यमा सहयोग गरिदिनु हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय
देवढोका, कीर्तिपुर

वर्ष १३, अंक १०, पृष्ठ- ६, ने.सं. ११३६ तछला शत, षष्ठी, वि. सं. २०७३ जेठ २८ गते शुक्रबार JUNE 2016 मूल्य रु. ५।-

‘पुनःनिर्माण प्राधिकरण राजधानीमै अलमल’

काठमाडौँ । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष एवं सांसद नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ले स्थानीय निकाय निर्वाचन तत्काल हुनुपर्ने धारणा दोहोर्‍याउनुभएको छ ।

सोमबार बिहान इमेज एफएमको स्रोतासँग सांसद कार्यक्रममा बोल्दै सांसद बिजुक्छेले स्थानीय निकायमा जनप्रतिनिधि भएको भए देशको आधा समस्या समाधान हुन्थ्यो भन्नुभयो । उहाँले निर्वाचन हुन नदिनेमा नेपाली कांग्रेस, एमालेवादी र मधेसवादी पार्टी जिम्मेवार छन्, देशलाई अगाडि बढ्न नदिने देशविरोधी हुन् भन्नुभयो ।

सांसद बिजुक्छेले

भन्नुभयो, ‘वर्तमान संरचनामै चुनाव गरौँ । प्रदेश विभाजनको काम हुँदै गर्छ । प्रदेश बनाउन छलफल गरौँ । तर स्थानीय निकायको निर्वाचन गरौँ ।’ नयाँ संघीय व्यवस्थाअनुसार काम टुङ्ग्याउन कम्तीमा ५ वर्ष लाग्ने सांसद बिजुक्छेको भनाइ थियो । उहाँले भन्नुभयो, सबै स्वाभाविक रूपमा गएमा पनि संघीयता लागू हुन ५ वर्ष लाग्छ ।

स्रोताको भूकम्पपछिको पुनःनिर्माणको विषयमा सोधिएको एक प्रश्नको जवाफमा सांसद बिजुक्छेले सरकारले यथासमयमा भूकम्प पीडितको घरबासको व्यवस्था गर्न नसकेको धारणा राख्नुभयो । उहाँले सरकारमा जाने

नेका, माओवादी, मधेसवादी, राप्रपालगायत सबै पार्टी यो असफलताको निम्ति जिम्मेवार भएको भन्दै थप्नुभयो, राजधानीमा त कुनै बन्दोबस्त गर्न सकेको छैन भने अन्यत्र कस्तो होला भन्ने अनुमान गर्न सकिन्छ ।

पुनःनिर्माण प्राधिकरणमा अध्यक्ष कुन पार्टीको हुने भन्नेमा हानथाप भएको उल्लेख गर्दै नेमकिपाका अध्यक्ष बिजुक्छेले पुनःनिर्माणको निम्ति आउने सामग्रीको खरिदमा भागवण्डा गर्न खोजिएको तर्क गर्नुभयो । उहाँको कथन थियो, ठूला पार्टी जनताप्रति जिम्मेवार भएनन् । स्रोताको प्रश्नको जवाफ दिने क्रममा उहाँले भारतको दबाबमा नेताहरू नपरेका भए देश

यसरी भड्खालोमा पर्ने थिएन भन्नुभयो । सरकारमा जाने होइन र भन्ने प्रश्नमा सांसद बिजुक्छेले एउटा मन्त्री बनेर देश बनाउन सकिन्छ । आफूहरूले मन्त्रीहरूलाई नीति निर्माणमा केन्द्रित हुन अनुरोध गरिरहेको उहाँको भनाइ थियो ।

यसपाली भैसी आतंक

पाँगा । काठमाडौँ राजधानी कहिले मानवीय आतंक (हत्या, हिंसा), कहिले कृत्रिम आतंक (नाकाबन्दी) कहिले जनावरको आतंकले सताइरहेको छ ।

गत हप्ता मात्र

राजधानीको क्लेशवरमा चितुवा आतंक भयो भने केही महिना अघि कीर्तिपुरमा पनि चितुवाले सताएको थियो । बुधबार बिहान सबै भैसीले आतंक मचायो ।

विहान ५ बजे कीनपा

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

भक्तपुरका सम्पदाको पुनःनिर्माणबारे अन्तरक्रिया

भक्तपुर । गत वर्ष वैशाख महिनाको भूकम्पबाट भत्किएका सम्पदाको पुनःनिर्माणबारे विज्ञबीच अन्तरक्रिया भएको छ ।

भक्तपुरका सम्पदाको पुनःनिर्माणबारे मंगलबार पुरातत्त्वविद्, संस्कृतिविद्, निर्माण विशेषज्ञ एवं सरोकारवालाबीच भएको अन्तरक्रियामा विज्ञहरूले भक्तपुरको मौलिक शैलीमा पुनःनिर्माण हुनुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

भक्तपुरको दरवार क्षेत्रको उत्खनन गरी पुनःनिर्माण गर्ने र त्यसको निम्ति दरवार क्षेत्रमा रहेका विद्यालय तथा प्रशासनिक भवनहरू स्थानान्तरणबारे केन्द्रित भई छलफल भएको थियो ।

भक्तपुर नगरपालिकाले आयोजना गरेको कार्यक्रममा नेपाल

मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ले विश्व सम्पदा सूचीमा परेका भक्तपुरका ऐतिहासिक एवं पुरातात्विक क्षेत्रको उत्खनन गर्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो । उहाँले ९९ चोक रहेको क्षेत्र उत्खनन गरिसकेपछि त्यहाँ पुरानो भवन बनाउनै पर्छ भन्ने नभएको विचार राख्नुभयो । उहाँले भन्नुभयो, ‘हिजो के थियो भन्ने बुझ्न पनि सम्पदा क्षेत्रको उत्खनन र संरक्षण गर्नुपर्छ ।’

सम्पदा क्षेत्रका निजी घरहरू संरक्षणको निम्ति अधिग्रहण गर्नुपर्ने हुनसक्ने भन्दै उहाँले सम्पदा उत्खनन गर्ने विषयको अध्ययन गर्नुपर्ने विचार राख्नुभयो ।

पुरातत्त्व विभागका महानिर्देशक भेषनारायण दाहालले

भक्तपुरको ९९ चोकको खोजी हुनुपर्ने र सांस्कृतिक नगर बनाउन सरकारको बजेट आउनुपर्ने धारणा राख्नुभयो । उहाँले दरबार क्षेत्रका पुराना तस्विर तथा चित्रको आधारमा उत्खनन कार्य गर्न सकिने र जिल्ला प्रशासनिक कार्यालयहरू सार्नु नै राम्रो हुने जिकिर गर्नुभयो ।

गुठी संस्थानका अध्यक्ष लक्ष्मण ज्ञवालीले भक्तपुरलाई सांस्कृतिक नमूना नगर बनाउन सकिने विचार राख्दै दरबार क्षेत्रबाट विद्यालय र कार्यालयहरू सार्नु उपयुक्त भएको उल्लेख गर्नुभयो । उहाँले विद्यालय र कार्यालयको निम्ति उपयुक्त ठाउँमा सार्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो ।

काठमाडौँ उपत्यका विकास प्राधिकरणका जिल्ला आयुक्त नवराज प्याकुरेलले

संस्कृतिको रक्षा गर्ने जनता विस्थापित हुने गरी पुनःनिर्माण गर्न नहुने बताउनुभयो ।

पुरातत्त्व विभागका पूर्वमहानिर्देशक विष्णुराज कार्कीले नगरलाई मौलिक शैलीमा पुनःनिर्माण गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, ‘विदेशी आओस् नआओस् नगरलाई मौलिक शैलीमा पुनःनिर्माण गर्नुपर्छ ।’

पुरातत्त्व विभागका अर्का पूर्वमहानिर्देशक कोषप्रसाद आचार्यले सम्पदाको संहिता नबिग्रने गरी सम्पदा क्षेत्रको पुनःनिर्माण हुनुपर्ने तर्क गर्नुभयो । विश्व सम्पदा क्षेत्रमा पनि शैक्षिक संस्था चल्नसक्ने उहाँको विचार थियो ।

संरक्षणविद् सूर्यभक्त

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

बाघभैरवको १२ वर्षे नाच असार १४ गते समापन हुने

कीर्तिपुर । बाघभैरव नाचको १२ वर्षे नाच यही असार १४ गते सकिदैछ । त्यस दिन कीर्तिपुर, पाँगा, नगाउँ परिक्रमा गरिनेछ । नगाउँमा ‘सिःजा’ (भात) खुवाइसकेपछि देवीहरू पाले पालो नाच्दै एकएक गर्दै मरेर जानेछ । अन्तिममा बाघभैरव मण्डलमा भैरवको मृत्यु हुनेछ । मरेका देवीहरूलाई लायकूमा राखिनेछ र मृत देवीहरूलाई ‘लक्ष्मी गाः’ को पानी खुवाई पुनःजीवित गरिन्छ । त्यसपछि लायकूबाट अन्तिम नाच नाच्दै दिलभूचामा पुगेपछि पुनः सबैको मृत्यु हुनेछ । मृत सबै देवीहरूलाई देवकोटास्थित पीठमा

राखिनेछ । सोही पीठदेखि देवीहरूले आ-आफ्नो मुकुटलाई बोकी रोई देवढोकास्थित मसानघाटमा मलामी जानेछ । मुकुटको दाहसंस्कार जीवित देवी गणेशले गर्ने चलन छ ।

त्यो समापन भन्दा अघि असार ३ र ४ गते कीर्तिपुरको सतकोमा चाखः (राती) र निखः (दिउँसो) देखाई बिदा खः (समापन नाच) देखाइने भएको छ ।

कीर्तिपुरका माली जातले धानेको गथु प्याखँ कीर्तिपुरको जीवन्त संस्कृति हो ।

आफ्नै मौलिक संस्कृतिलाई संरक्षण र सम्बर्द्धन

गर्न माली गुठी सक्रिय रहेका छन् । मालीहरू मात्र नाचिने भएपनि यो कीर्तिपुर सबैको गौरवमय सांस्कृतिक धरोहर हो । यसको

अनन्त कालसम्म संचालन गर्न स्थानीय र केन्द्र सरकारले आर्थिक सहयोग र सहभावको निरन्तरता दिनुपर्दछ ।

वातावरण चित्रकला सम्पन्न

पाँगा । जनसेवा उच्च माविको वार्षिक अतिरिक्त क्रियाकलाप तालिका अनुसार जेठ २१ गते वातावरण दिवसको उपलक्ष्यमा ‘स्वच्छ वातावरण जनसेवा’ शीर्षकमा तहगत चित्रकला प्रतियोगितासम्म भयो ।

उक्त चित्रकला प्रतियोगितामा उत्कृष्ट चित्र अनुसार प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुन सफल विद्यार्थीहरूलाई तहगत वर्ग शिक्षकहरू, प्रावि इन्चार्ज सहयोग र सहभावको निरन्तरता दिनुपर्दछ ।

प्रदान गर्नुभएको थियो ।

उक्त प्रतियोगिताले विद्यार्थीहरूमा थप हौसला, उत्साह र प्रभावकारी भएको छ । सरसफाईको चेतनाको विकास भएको देखिन्छ ।

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लन्बहादुर महर्जन
वि सं. २००६ माघहिराकाजी महर्जन
वि सं. २०१७ माघराजमान माली
वि सं. २०२५ मंसिरराजेन्द्र महर्जन
वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक १०, २०७३ जेठ २८ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

फराकिलो बाटो र डोजर

काठमाडौं उपत्यकामा बाटो फराकिलो पार्ने काम तीव्र रूपले भैरहेको छ । काठमाडौं उपत्यका प्राधिकरणको निर्णयमा आइसकेको योजनालाई प्राधिकरणले प्रहरी प्रशासनको बलमा विवाद र विरोध भएपनि फराकिलो पार्ने कामलाई अगाडि बढाएको छ ।

बाटो फराकिलो गरेको र स्थानीयलाई विस्थापित गर्न खोजेको भन्दै राजनैतिक शक्ति र सभासद् सांसदहरू विगतमा धर्नामा बसेपनि डोजरले फराकिलो गरी छाडेको घटना हामीले देखेका छौं ।

अहिले त्रिपुरेश्वर, कालिमाटी, कलंकी, सतुंगल हुँदै नागदुंगासम्मको, सामाखुसी टोखा, चावहिल, जोरपाटीमा बाटो फराकिलो पार्ने काम भैरहेको छ ।

विकास सबैको चाहना हो तर विकासको नाममा विनास र विस्थापित कसैलाई सह्य हुन सक्दैन । त्रिपुरेश्वर-कलंकी-नागदुंगाको या टोखा चावहिलाको बाटो फराकिलो पार्ने क्रममा धेरै स्थानीयवासीको घर र जग्गा जमिन गुम्ने भएका छन् ।

स्थानीयले विकास गर्नुछ भने प्राधिकरणले उचित क्षतिपूर्ति र जमिनको मुआब्जा दिनुपर्ने माग राख्दै हामीलाई उठबास, विस्थापित गर्न पाइँदैन भनी विरोध गरिरहेका छन् । बाटो फराकिलोले पीडित स्थानीयवासीहरू संयुक्त संघर्ष समिति गठन गरेका छन् ।

बुधबार संयुक्त संघर्ष समितिले बाटो फराकिलोले मानव अधिकार समेत हनन् भयो भनी ललितपुर हरिहर भवन मानव अधिकार आयोग केन्द्रीय कार्यालयमा उजुरी हालेका छन् ।

सांसदमा नेपाल मजदुर किसान पार्टीका सांसदहरूले बाटो फराकिलो पारेको चर्चा गर्दै उपत्यकाका ठूलो शहरमा विदेशी सैनिकको गाडि गुडाइने हो भनी प्रश्न गर्नुभयो । सांसद प्रेम सुवालले सियो पनि नबनेको देशमा दैनिक ५५३ सवारी साधन भित्र्याएर देशको अर्थतन्त्र कमजोर बनाएको आवाज उठाउनुभयो ।

विकासमा प्राधिकरणको काम मनपरी होइन, दैनिक ५५३ वटा गाडि भित्रिने र त्यसको लागि शहरको बाटो फराकिलो गर्ने होइन, स्थानीयहरूको कति क्षति हो, कति विस्थापित हुने हो लेखाजोखा गरी पीडितहरूलाई कसरी व्यवस्था गर्ने टुङ्गो पहिले लगाई स्थानीयको राजीखुसी गर्नुपर्दछ । नत्र बाटो फराकिलो कामवाट विकास नभई विस्थापित र विनासमात्र हुनेछ ।

‘कम्युनिष्ट’ सरकारको पूँजीवादी बजेट विवेक

नेपाली जनताले नयाँ संविधान पाएको ८ महिना बित्यो । संविधानमार्फत नेपाली जनताका प्रतिनिधिहरूले समाजवादप्रति प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका थिए । संविधानको प्रस्तावनामै ‘आर्थिक समानता र सामाजिक न्याय’ तथा ‘समाजवादप्रति प्रतिबद्ध हुँदै’ भन्ने शब्दहरू उल्लेख गरेर समाजवाद नै नेपाली जनताको भविष्य भएको स्वीकार गरिएको छ । साथै नेपाल ‘समाजवादउन्मुख, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य’ घोषणा गरिएको छ । संविधान संसदमा प्रतिनिधित्व गर्ने कम्युनिष्ट र नेकालगायतले स्वीकार गरेको महत्वपूर्ण कानुनी र राजनैतिक दस्तावेज हो । देशको राजनैतिक व्यवस्थाबाट आर्थिक व्यवस्था प्रभावित हुन्छ । यो संसारको जहाँ पनि लागू हुने विषय हो ।

अहिले नेपालमा एमाले र एमाओवादीलगायत ‘कम्युनिष्ट’ पार्टीहरूको बाहुल्यता भएको संयुक्त सरकार छ । राजमो, मालेलगायत समाजवादका पक्षपाती दलहरू पनि सरकारमा सामेल छन् । सरकारमा जानुको अर्थ निर्वाचन घोषणापत्र, पार्टीको सिद्धान्त कार्यान्वयन गर्नु हो । यो सरकारमा समाजवादी सिद्धान्त स्वीकार गर्नेहरूको बहुमत भएको हुँदा समाजवादउन्मुख आर्थिक प्रणाली अनुसारको बजेट पेश हुने आशा गर्नुलाई स्वाभाविक मान्न सकिन्छ ।

समाजवादको अर्थ सामूहिक स्वामित्व हो । व्यक्तिगत स्वामित्वमा रहेका उत्पादनका साधनहरूलाई सामूहिक स्वामित्वमा रूपान्तरण गर्नु नै समाजवादको मुख्य उद्देश्य हुन्छ । उत्पादनका मुख्य मुख्य साधनहरूको सामाजिकीकरण, व्यक्तित्व विकासमा समान अवसर, रोजगारीको सुनिश्चितता, सम्पत्तिमा सिमाङ्कन, विदेशमा सम्पत्ति राख्न नपाउने व्यवस्था, कान्तिकारी भूमिसुधार, आर्थिक समानताका बाटाहरूमा क्रमशः अगाडि बढ्नु समाजवादउन्मुख अर्थतन्त्रका विशेषताहरू हुन् । बजेट निर्माण गर्दा वर्तमान सरकारले यसतर्फ ध्यान दिनुपर्ने थियो तर दिएन । समाजवादप्रति प्रतिबद्धता जाहेर गरेर संविधान जारी गर्ने र आफूलाई कम्युनिष्ट

दाबी गर्ने दलहरूको सरकारले पूँजीवादी बजेट नै प्रस्तुत गर्‍यो । पूँजीवाद नाफासँग सम्बन्धित विषय हो । पूँजीवादीहरू नाफाको निम्ति जे गर्ने पनि पछि पर्दैनन् । जे गरेर पनि नाफा कमाउनु उसको मुख्य उद्देश्य हुन्छ । राज्यको ऐन-कानूनको अधिनमा रहेर व्यक्तिले उद्योगधन्धाहरूबाट जे जति उत्पादन गरेर नाफा कमाए पनि त्यसमा राज्यले हस्तक्षेप गर्दैन । उत्पादित मालसामानको मूल्य व्यक्ति आफैले निर्धारण गर्छ । कानूनको अधिनमा रहेर व्यक्तिले असीमित सम्पत्ति आर्जन गर्ने छुट पाउँछ । त्यसले समाजमा आर्थिक असमानता बढाउँछ र द्वन्द्व निम्त्याउँछ ।

धन - सम्पत्तिमा पूँजीवादीहरू निकै शक्तिशाली हुने भए पनि संख्यामा श्रमिकहरू शक्तिशाली हुन्छन् । दुई फरक फरक वर्ग हुने भएकोले तिनीहरूको स्वार्थ पनि फरक फरक नै हुन्छ । विपरीत स्वार्थ हुने भएकोले तिनीहरू एक आपसमा मिल्न सक्दैनन् । तिनीहरू आ-आफ्नो स्वार्थको लागि सधैं संघर्ष गरिरहन्छन् जसलाई वर्ग संघर्ष भनिन्छ ।

पूँजीवादी अर्थशास्त्रीहरूले पूँजीवादी अर्थतन्त्रमा विभिन्न सुधारका प्रयासहरू गरे । अहिले नेपाल सरकारले आत्मसात गरेको तीन खम्बे अर्थ नीति (सरकारी, निजी र सहकारी) पनि पूँजीवादी नीति हो । सरकारी र सहकारी भनिए पनि त्यो नाम मात्रकै हुन्छ । अधिकांश लगानी निजी क्षेत्रकै हुन्छ र त्यसको नियन्त्रण पनि व्यक्तिले नै गरेको हुन्छ । यो अहिलेसम्म देखिएको अभ्यासबाट प्राप्त अनुभव हो । नेकाले पनि तीन खम्बे नीतिलाई निरन्तरता दिनुको कारण पनि यही हो ।

अर्थमन्त्री विष्णु पौडेलले जेठ १५ गते १० खर्ब ४८ अर्बको बजेट व्यवस्थापिका-संसदमा प्रस्तुत गरे । बजेटको अङ्क ठूलो भए पनि राजस्व भने कूल बजेटको पचास प्रतिशत (५ खर्ब ६५ अर्ब) मात्रै उठ्ने अनुमान गरिएको छ । बाँकी वैदेशिक ऋण, वैदेशिक अनुदान, आन्तरिक ऋणबाट उठाउने योजना रहेको बताइएको छ । राजस्वभन्दा बाह्य

ऋणमा आधारित बजेटले देशलाई परनिर्भर बनाउने छ । अनुमान गरेअनुसार विदेशीहरूले सहयोग गरेनन् भने बजेटमार्फत घोषणा गरिएका योजनाहरू कार्यान्वयनको सम्भावना छैन ।

बजेटमा सरकारी, निजी र सहकारी (तीन खम्बे नीति) लाई जोड दिइएको छ । तीन खम्बे नीति राम्रो भएको भए देशको उद्योग धन्दाहरू फस्टाउनु पर्ने थियो । त्यसो हुनुको सट्टा राज्यको स्वामित्वमा रहेका उद्योगधन्दाहरू एक एक गरी कौडीको मूल्यमा व्यक्तिको हातमा पुगेका छन् । रसायनिक मल, प्राङ्गारिक मल, तथा जैविक विषादी कारखानाको स्थापना पनि सरकारी, निजी र सहकारीको स्वामित्वमा गर्ने उल्लेख गरिएको छ । अझ सरकारी स्वामित्वमा रहेका रूग्ण उद्योगहरूको स्वामित्व सरकारमै रहने गरी लगानी व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्न निजी क्षेत्रलाई लिजमा उपलब्ध गराउने (बुँदा नं १७८) समेत उल्लेख छ ।

सरकारमा रहेसम्म उद्योगहरू घाटामा जानुको कारण किन अध्ययन गरिएन ? शासक दलहरूले अनावश्यक कर्मचारी भर्ना गर्नु, त्यसभित्र हुने आर्थिक अनियमितता नै उद्योग धन्दाहरू ध्वस्त हुनुका कारणहरू हुन् । दोषीलाई कारवाही गर्नुको सट्टा राज्यको स्वामित्वमा रहेका ठूलो उद्योगहरू निजी क्षेत्रलाई सुम्पेर सरकार देशघाती काम गर्दैछ । समाजवादउन्मुख अर्थ व्यवस्था हो भने निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित उद्योग धन्दाहरू, वायु सेवा निगम, बैंक तथा वित्तीय संस्था यातयातलगायतका उत्पादनका साधनहरू क्रमशः राज्यको स्वामित्वमा ल्याउने व्यवस्था गर्नु पर्दथ्यो ।

कर्मचारीहरूको तलब २५ प्रतिशतले बढायो तर कर्मचारीहरू पनि त्यति खुशी देखिँदैनन् । महँगी नियन्त्रण बिना तलब बृद्धिको कुनै अर्थ छैन । नेपालमा अहिले करिब ५ लाखको हाराहारीमा कर्मचारी रहेको बताइन्छ । अरू अढाई करोडभन्दा बढी जनताले त्यसको भार बहन गर्नु पर्नेछन् । त्यसको सट्टामा महँगी नियन्त्रण गरेको भए कर्मचारीहरूका साथै सारा जनता

खुशी हुने थिए ।

बजेटमा वृद्ध भत्ता दोब्बरले बढाइएको छ । वृद्ध भत्ताभन्दा नगर र गाउँपालिकाका वडा वडामा क्रमशः आदर निकेतनको व्यवस्था गर्ने कार्यक्रम घोषणा गरेको भए बढी प्रभावकारी हुने थियो । स्थानीय निकायमा पठाउने रकममा पनि वृद्धि गरिएको छ । त्यो आफैमा नराम्रो होइन तर स्थानीय निकायमा जनप्रतिनिधिहरू छैनन् । यो स्थितिमा विकासभन्दा पनि भ्रष्टाचार बढ्ने सम्भावना देखा पर्दैछ ।

शिक्षामा रु. २६ अर्ब ५० करोड बजेट विनियोजन गरिएको छ । देश भरिीको सम्पूर्ण शिक्षा निःशुल्क गर्नको लागि कूल बजेटको २४ प्रतिशत आवश्यक भएको यस अधि नै प्रतिवेदन सार्वजनिक भइसकेको थियो । आकारमा ठूलो तर प्रतिशतमा विगतका वर्षहरूमा भन्दा कम मात्रै शिक्षामा बजेट विनियोजन गरिएकोले नेपालको शिक्षामाथि शैक्षिक माफियाहरूको नियन्त्रणले निरन्तरता पाउने देखिन्छ ।

देशमा पूँजी उत्पादन हुने कुनै स्रोत सरकारले देखाउन सकेको छैन । बजेट विदेशमुखी छ । विदेशीहरूले आफ्नो अनुकूलतामा मात्रै ऋण दिनेछन् । उनीहरूले राखेका शर्तहरू पालना गर्दै जाने हो भने देश नव उपनिवेश बन्नेछ ।

विश्व बैंक, एसियाली विकास बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषजस्ता बहुराष्ट्रिय कम्पनीहरू ऋणमार्फत देश कब्जा गर्न तरवार लिएर बसेका छन् । नेपालजस्ता गरिब मुलुकले सहयोगको लागि हात थाप्न गएमा तिनीहरू चलबलाउन थाल्नेछन् । नेपालको राजनीति, आर्थिक, सांस्कृतिक सबै उनीहरूकै नियन्त्रणमा जानेछन् । त्यसैले ओली सरकारले विकासको सपना देख्नु नराम्रो होइन तर राम्रोसँग व्यवस्थापन गर्न सकेन भने त्यसले ठूलो विनास पनि निम्त्याउन सक्छ । नेपालको सरकार विदेशीहरूको कठपुतली बन्नेतर्फ गम्भीर हुनैपर्छ । सस्तो लोकप्रियताभन्दा यथार्थमा आधारित बजेटले जनताको हित गर्नेछ । २०७३।२४

पाठक आवाज

- महेश

सहिद पत्रिकाले जेठ २१ गतेको अंकमा “कीर्तिपुर जनसरोकार: घरमुनी खानेपानी लाइन, घरभित्र रोपवे तार” भनी मुल ब्यानरमा समाचार प्रकाशित गरियो ।

खानेपानी पाइप लाइन घरमुनी हालन दिन मिल्छ कि मिल्दैन । म एकजना पाठकको हिसावले त्यो कार्य गर्नु दिनु हुँदैन । नीजि जग्गामा पाइप बिच्छ्याएपछि जग्गा जमिन

जिम्मेवारी कस्को ?

केयूकेएल या सरकारले अधिग्रहण गर्नुपर्थ्यो किन खानेपानी लाइन अन्यत्र बाटोमा सानुपर्थ्यो । भोलि खानेपानी लाइनमा केही समस्या भयो भने घरसमेत भत्काउनुपर्ने अवस्था आउन सक्दछ । यसको जिम्मेवारी कसको हुने ?

त्यसरी नै ट्याङ्गलाफाँटमा रोपवेको तार घरभित्र राखेर निर्माण गरेको छ । यसरी जानजानी र देखादेखी नै रोपवे तार घरभित्र पारेर नपाले कसरी घर निर्माण गर्न नक्सा

स्वीकृति दियो ? जिम्मेवार निकाय नै गैरजिम्मेवार भयो भने

कीर्तिपुरमा थप गैरकाम नहोला भन्न सकिन्न ध्यानाकर्षण होस् ।

गुठी संस्कार

गुठी संस्कार धेरै जसो नेपाल र भारतमा बढी पाइन्छ । नेपालमा पनि अन्य गुठीहरू पाइन्छ । जस्तै कालमोचन गुठी, पशुपति गुठी, मच्छेन्द्रनाथ गुठी, बाघभैरव गुठी, भजन खलहरूको गुठी, आदित्यनाथ गुठी यस्तै गरेर हरेक ठाउँमा आ-आफ्नो क्षेत्रअनुसार गुठीहरूको संस्कार पाइन्छ र संस्कारको राम्रो विकास गर्दै लगेको पाइन्छ । लिच्छविकालमा मानदेव, अंशुवर्मा जनताको सार्वभौमिकता हितका लागि गुठी संस्कारको विकास गर्ने सुरु गरेको पाइन्छ । जनताहरूमध्ये कसैलाई विपत परे गुठीबाट ऋण लिई चलाउने र मृत्यु समयमा गुठीबाट लास उठाउने चलन पाइन्छ । जयस्थिति मल्लले गुठी संस्कारको क्रमिक विकास गर्ने प्रकृया अपनाएको पाइन्छ । पुरानो सती जाने प्रथा र दास प्रथा राणा चन्द्र शमशेरले बन्द गरेको पाइन्छ । उसको आमालाई सती जान रोकेको र सम्पूर्ण जनताले सती जाने र दासप्रथा पूर्ण रूपमा रोकेको पाइन्छ ।

गुठी संस्कारलाई र मृत्यु संस्कारलाई परिवर्तन गरेको छ । हाल जनता र समाजको मर्कालाई ध्यानमा राखी विचाः गुठी पनि ठाउँ-ठाउँमा चलन हुँदै आएको पाइएको छ । जसबाट मृतकको परिवारलाई विचाः गुठीबाट केही रकम संस्कार गर्न दिने चलन छ । तराई क्षेत्रमा पर्मा प्रथा पनि चलन छ । एकैले खेती काम गर्न गाह्रो हुने भएकोले समूहमा पालो पालो गरी खेती काम गर्ने र साँझ फर्कदा समूहमध्ये कसलाई के समस्या छ त्यो समाधान गर्ने चलन छ । नेवारहरूको बोलाप्रथा पनि यसरी नै गर्ने चलन छ । यसरी गुठी संस्कारको विकास हुँदै आएको छ । गुठी संस्कारमा किराती राजा यलम्बरले पनि केही कदम

चालेको इतिहासमा पाइन्छ । महेन्द्र मल्लले व्यापारी र सिपमूलक उद्योग विकास गर्न बढी जोड दिए पनि गुठी संस्कारको पनि विकास गर्दै लगेको उल्लेख छ । सिद्धिनरसिंह मल्लले पनि गुठी संस्कारको राम्रो विकास गर्दै लगेको पाइन्छ । नेपालमा मुलुकी ऐन लागू गरे देखि गुठी संस्कार सुचारु रूपले विकास हुँदै आएको देखिन्छ । कीर्तिपुरको बाघ भैरव १२ वर्षे नाच (मालीनाच) संस्कार सिद्धिनरसिंह मल्लले सुरु गरेको उल्लेख छ भने चोभारको आदित्यनाथ मन्दिर भाजंगलका विष्णुदेवी मन्दिर र चोभार गणेश (कवेना) मन्दिर सदासिव मल्लले संस्कारको रूपमा स्थापना गरेको पाइन्छ ।

टोखा जात्रा

टोखा जात्रा संस्कारमा सत्ययुगमा दक्षप्रजापती राजाले असमेर योग्य गरेको र छोरी सत्यदेवीलाई आफ्नो श्रीमान् महादेव अघोरीको कारण निमन्त्रणा नगरेको र छोरी सत्यदेवी माइत आउँदा पनि अघोर, मसान वास गर्ने नानाथरी अपमान गरेकोले सत्यदेवी श्रीमान्को अपमान सहन नसकि असमेर योग्य होममा हामफाली देह त्याग गरेको ठाउँ आजसम्म ताजा छ । महादेवले वीरभद्र र महाकाली उत्पत्ति गरी भयानक युद्ध भएको र दक्षप्रजापतीलाई टाउको काटी बोकाको टाउको राखेको सबै टोखाको सपना तिर्थ माथि कालीमाई स्थानमा ढुंगाको मूर्तिहरू देखिन्छ र यसै क्रमले टोखा जात्राको संस्कार उल्लेख गरेको पाइन्छ । चोभार जात्रामा मनमैजु सामाखुसीबाट आदित्यनाथ

मूर्तिलाई बगाएर ल्याई चोभारको नखु त्रिवेनी पुगेपछि आदित्यनाथले मलाई कहिले लिन आउने हो भनि चोभार माथि हेर्दै गरेकोले चोभार आदित्यनाथको मूर्तिमा आँखा माथि हेरेको पाइन्छ । नखु त्रिवेनी अति पवित्र ठाउँ हो । हाल ज्यादै घिनलाग्दो, दुर्गन्ध, नखु त्रिवेनीबाट कची पुल नभएको वंगुर, सुंगुर पालन गरी ज्यादै पवित्र ठाउँलाई दुर्गन्ध खरानी पारेको छ । आध्यात्मिक चिन्तनबाट हेर्दा राष्ट्र र जनता ज्यादै स्वार्थी मूलक भई भगवान् प्रति घृणा गरी मानवता हिन बोधक भई अन्याय अत्याचार बढ्दै जाँदा, नखु त्रिवेनी जस्तै अन्य ठाउँलाई दुर्गन्ध र खरानी बनाई गंगा माता र अन्य देवता र धर्ती मातालाई अपमान गरेकोले पृथ्वी हलिरहन्छ र भूकम्प आइरहन्छ, भनाइ छ । धर्तीमा मानव जगतलाई हानी नोक्सानी भइरहन्छ अतः धर्म स्थापना गर्न म धर्तीमा अवतार लिन आउँछु भनि कृष्णले अर्जुनलाई गीता पाठ गरेको उल्लेख छ । संस्कारलाई कसरी रक्षा गर्ने र नयाँ सभ्यता कसरी विकास गर्ने कुरा सरकारले ध्यान दिनु पर्ने हो ।

नेपाल लिच्छविकाल, किराँतकाल, मल्लकालसम्म नेपाललाई विश्वमान चित्रमा सबैभन्दा उच्च र पवित्र ठाउँ मानिन्थ्यो । आज आएर अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा सबै भन्दा गुञ्जेको देश नेपाल देखिन्छ । सरकारमा राजनीतिक अस्थिरता हुनु, कानून मजबुत बनाउन नसक्नु प्रथम कारण देखिन्छ भने केही नेपालीहरू धेरै जसो धनी परिवारहरू आफ्नो देशको संस्कारलाई बेवास्ता गरी

विदेशी असलिलता, अन्य संस्कृतिको नक्कल गरी आफ्नो पवित्र संस्कृतिलाई बेवास्ता र समाप्त गरेको पाइन्छ । नेपालमा अनेक संस्कृति र बाजाहरू पाइन्छ । जसबाट अन्तर्राष्ट्रिय जगतलाई नेपालको सुरु परिचय देखाउँछ । नेपालमा जस्तो बनाएको अन्य ढुंगा, काठ, धातु, मूर्ति र मन्दिरहरू अरु कुनै देशमा छैन । आज कामको अभाव, वेरोजगारी, दुःखी जनताहरूले आफ्नो सांस्कृतिक बाजाहरू रक्षा गर्न ज्यादै मुस्किल छ । विदेश संस्कृतिलाई रमाउने जनतालाई नेपालको संस्कृति बाजाहरूलाई घृणा गर्छ र बाजा बजाउन विरोध गर्छ । तर नेपालको माटोलाई माया गर्ने र संस्कृति जोगाउन खोज्ने, नेपाल सुनौलो देख्न चाहना गर्नेलाई पैसाको संकट हुन्छ र त्यस्ता व्यक्तिहरू गरिव नै हुन्छन् । त्यसैकारण सरकारबाट बाजाहरूको समूहको लागि बजेट छुट्याइ दिएर निरन्तर गर्न सरकारबाट पहल गरिदिएको खण्डमा गरिब जनताले संस्कार जोगाउन सकिन्छ गरिबकै कारण कैयौं ठाउँमा मन भएर पनि बाजा संस्कार लोप भैसकेको छ । धनी व्यक्तिहरूले संस्कार र बाजाहरूको रक्षा गर्नु पर्छ भनी मतलब नै गर्दैन । तिनीहरू विदेशी संस्कृतिमा रमाउँछन् । लागू पदार्थमा स्वदेशी संस्कृति भनेको होखा, तमाखु मात्र हो । सुइ लिने, ट्याप खाने, हिरोइन, स्माक, आदि युरोप मुलुकबाट आएको हो । तिनीहरू ज्यादै धनी, घोट्टेर खानु पर्दैन । जसरी भएपनि मोज गर्ने र मोज गर्ने ठाउँ नभएर लागू पदार्थ खाएर आनन्द लिन्छन् र त्यो संस्कृति नक्कल गरेर त्यसकै संगतबाट नेपालका गरिब

केटाकेटीले सेवन गरेर गरिबी परिवार वेहाल भएको पाइरहेको छ ।

हरेक ठाउँका जात्रा आफ्नै संस्कारको रहस्य छ । ललितपुरमा मच्छेन्द्रनाथ जात्रा, काठमाडौं उपत्यकामा (भक्तपुर नरेन्द्र देव राजाको पालामा) १२ वर्ष पानी नपरेको अनिकाल भई भारतको कामक्ष प्रदेशबाट मच्छेन्द्रनाथलाई ल्याई सहकालको उपलक्ष्यमा जात्रा संस्कार सुरु भएछ । भक्तपुरमा शिवदेव राजाको प्रधानमन्त्री शिवानन्द तान्त्रिक विद्वान भई हरेक क्षेत्रले भक्तपुरमा आक्रमण हुँदा कहिले बीसौं हजार बाघ भै प्रत्याक्रमन गरी आफ्नो राज्य जोगाउने, कहिले करोडौं अरिगाल भै प्रत्याक्रमन गरी भक्तपुर राज्य संरक्षण गरेकोमा एकदिन श्रीमतीको जिद्धिले अंजिगर हनुपर्ने बाध्यताले पछि शिवदेव राजाले समेत अनजान ध्यान नदिएको कारण दुवै आत्महत्या गरी मृत्यु भएकोले बीसीका (सर्प मरेको वा विष ताहासिका) जात्रा सुरु भएको पाइएको छ । हरेक क्षेत्रको जात्राको संस्कार आफ्नै महिमा र इतिहास रहस्य पाइन्छ । नेपालमा ६५ जाति, संस्कृति, भाषिक र साम्प्रदाय छन् । तिनीहरूको सदैव धार्मिक चाड, संस्कारहरू फरक-फरक पाइन्छ र सबैको आ-आफ्नै रहस्य छन् । तर हरेक जातिमा विदेशीहरूको बहुसंस्कृत नक्कल गरेको कारण आ-आफ्नो संस्कृति भाषा लिपिहरू लोप भइरहेको पाइएको छ । संस्कार र संस्कृति जोगाउनु मानव कर्तव्य हो र सरकारले यस्ता सांस्कृतिक बाजाहरूलाई सभ्रक्षणको लागि जग्गा छुट्याइएको पाइएको

- इन्द्र बहादुर महर्जन

छ । तर हाल सबै बेचेर खाइसकेको र अंशवण्डाबाट टुक्रा-टुक्रा भई रैकर गरी बाजाको सम्पत्ति नभएको दावी गर्छन् । गरिवको कारण बाजा संरक्षण गर्न मुस्किल हुन्छन् । नेपालमा जलविद्युतबाट मात्र सक्रिय भएर उत्पादन गरेपनि विश्वमा धनी वर्ग हुन्थे । नेपालमा सुन, तामा, जस्ता, चाँदी, फलाम, पेट्रोल, मट्टितेल, डिजेल सम्पूर्ण खानी भए पनि सरकार विदेशी मुख ताक्ने र ध्यान दिन नसकी नेपालका पूँजीपति वर्गहरू पनि विदेशमा उद्योग खोल्ने भएको पाइएको छ । त्यस्ता नेपाली पूँजिपतीलाई स्वदेशमा उत्पादन गराउन, उद्योग खोल्ने र खानी उत्पादन गर्न धेरै हौसला दिएको खण्डमा स्वदेश स्वावलम्बन बनि नेपालको आफ्नै संस्कार र संस्कृत संरक्षण गर्न बढी महत्व दिन सकिन्छ । आफ्नो संस्कार र संस्कृति जोगाउनु आफ्नै देशको इज्जत जोगाउनु हो । यसै कारण सरकारले यस्ता हरेक बाजाहरू संरक्षण गराउन छुट्टै बजेट निर्धारण गरी संरक्षण गर्न पुग्ने रकम हरेक वर्षमा उपलब्ध गराई दिन आवश्यक छ । संस्कारबाट आएको बाजाहरू लोप हुनु नै नेपालको अस्तित्व लोप हुनु हो । समाज, देश, जनता र सरकार मिलेर संस्कार जोगाउनु नितान्त आवश्यक छ ।

उपत्यकामा मात्रै १८ वर्षमुनिका ४ हजार बालिका यौन व्यवसायमा

- दीपेन्द्र राई

‘कतै पस्नै भएन,’ केन्द्रीय बालकल्याण समितिले गरेको ‘नेपालमा व्यावसायिक बालयौन शोषणको अवस्था र सञ्चारमाध्यमको भूमिका’ विषयक गोष्ठीमा नेपाल पत्रकार महासंघ अध्यक्ष डा. महेन्द्र विष्टले भने, ‘खाजाघर, रेष्टुरेण्ट, गेष्टहाउस र तारेहोटलमा पस्नै भएन ।’

गोष्ठीमा सडक, सार्वजनिक स्थान, गेष्टहाउस, तारेहोटललगायत वयस्कले मनोरञ्जन गर्ने क्षेत्र डान्सबार, रेष्टुरेण्ट, क्याबिन रेष्टुरेण्ट, दोहोरी रेष्टुरेण्ट, भट्टीपसल, खाजाघर, केही चियापसल र मसाज पार्लरलाई व्यावसायिक बालयौन शोषण हुने तथा सम्पर्क स्थान भनेर जानकारी गराइएपछि डा. विष्टले उल्लिखित क्षेत्रमध्ये काम विशेषले खाजाघर, रेष्टुरेण्ट, गेष्टहाउस र तारेहोटल पदसमेत सोच्नैपर्ने भयो भन्दै तीनछक्क परे । उनले थपे, ‘तर, बालबालिकामाथि हुने व्यावसायिक यौनशोषण कानुनी

रूपमा मान्य हुँदैन ।’

४ हजार बालिका यौन व्यवसायमा

काठमाडौं उपत्यकामा मात्रै चार हजार बढी बालिका यौन व्यवसायमा संलग्न रहेका छन् । एक तथ्याङ्कअनुसार काठमाडौं उपत्यकामा मात्रै करिब दुई हजार बालिका यौन व्यवसायमा संलग्न रहेको पाइएको छ ।

‘बालयौन शोषणबारे एकीकृत तथ्याङ्क अभावले यौन व्यवसायमा संलग्न बालिकाको संख्या योभन्दा बढी हुनसक्छ,’ केन्द्रीय बालकल्याण समिति कार्यकारी निर्देशक तारक धितालले भने, ‘तथ्याङ्कमा उल्लेख सबै बालिका यौन व्यवसायमै संलग्न छन् भन्ने होइन तर उनीहरू जोखिममा त छन् ।’

डान्सबार तथा रेष्टुरेण्टमा १८ वर्षमुनिका बालबालिका डान्सबार, रेष्टुरेण्ट, क्याबिन रेष्टुरेण्ट, दोहोरी रेष्टुरेण्ट, भट्टीपसल, खाजाघर, केही चियापसल र मसाज पार्लरलाई वयस्कले मनोरञ्जन गर्ने स्थल भनिएको छ । उल्लिखित स्थलमा ११ देखि १३ हजार महिला कार्यरत

छन् । त्यसमध्ये १८ वर्षमुनिका एकतिहाइ बालिका रहेको तथ्याङ्कमा उल्लेख छ ।

३७ प्रतिशत बालिका यौन दुर्यवहारमा

मानव बेचबिखनविरुद्ध क्रियाशील संस्था शक्ति समूहका अनुसार मनोरञ्जन व्यवसायमा संलग्न महिलामध्ये १८ वर्षमुनिका बालिका ३३ प्रतिशत रहेका छन् । समूहको सन् २००८ को तथ्याङ्कअनुसार ९३ प्रतिशत महिला कामको सिलसिलामा यौन दुर्यवहार सहन बाध्य छन् । त्यसमध्ये ३७ प्रतिशत बालिका रहेका छन् ।

बालक पनि यौनशोषणमा वर्ल्ड एजुकेसनले सन् २००९ मा गरेको अध्ययनअनुसार नेपालमा ३२ हजार जना महिला यौन व्यवसायमा संलग्न छन् । यसैगरी, माइती नेपालले सन् २०१० मा गरेको अध्ययनअनुसार करिब २५ हजार डान्स तथा क्याबिन रेष्टुरेण्टमा कार्यरतमध्ये अधिकांश महिला तथा बालबालिका छन् । केही गैरसरकारी संस्थाले सन् २०१३ देखि २०१६ अप्रिलसम्ममा १ हजार

२ सय ३२ बालिका र १ सय १ जना बालकलाई व्यावसायिक बालयौन शोषणमुक्त गरेका थिए ।

यौन व्यवसायीका एजेन्ट ट्याक्सीचालक

ट्याक्सीचालक, रिक्साचालक र होटल तथा गेष्टहाउसका काउन्टरमा बस्ने व्यक्तिसमेत यौन व्यवसायीका एजेन्ट रहेको सांसद लक्ष्मण राजवंशीले बताए । सांसद राजवंशीका अनुसार फिल्म निर्माता, ब्युटीपार्लर, मेनपावर र ब्युटी कन्टेस्टले यौन दुर्यवहार बढाएको छ ।

यौन व्यवसायी बढेको बढ्दै यस क्षेत्रमा कार्यरत संस्था खुलेका खुल्यै छन् । तर, विकृति बढेको बढ्दै छ । त्यसो भए खुलेका संस्थाले कामै नगरेका हुन् त ? त्यो पनि होइन । गर्नेले काम गरेको गर्दै छन् । तर, नतिजा भने सन्तोषजनक छैन ।

समितिले गरेको गोष्ठीमा व्यवस्थापिका संसदअन्तर्गत महिला तथा बालबालिका समिति सभापति रञ्जुकुमार भाले बालबालिकामाथि

हुने यौनशोषण र उनीहरूलाई विभिन्न प्रलोभन देखाएर यौन व्यवसायमा लगाउनेलाई कानुनी दायरमा ल्याउने प्रतिबद्धता जनाएकी छिन् ।

यसैगरी, केन्द्रीय बालकल्याण समिति अध्यक्ष डिल्लीराम गिरीले सम्भ्रान्तवर्गबाट बालबालिकामाथि यौन शोषण भएको आरोप लगाए । अध्यक्ष गिरीले भने, ‘केन्द्रीय बालकल्याण समितिमा मेरो भूमिका अस्थायी भए पनि स्थायी काम गर्नेछु ।’ उनले बालबालिकालाई यौनशोषण गर्ने र यौन व्यवसायमा लगाउनेलाई कानुनी दायरामा ल्याउन समितिले यथाशीघ्र ‘अप्रेसन’ थाल्ने जानकारी दिए ।

समाधानका उपाय

(क) केन्द्रीय बालकल्याण समितिले गरेको गोष्ठीमा सहभागी सांसद राजवंशीका अनुसार यौन व्यवसाय लगाउनेको आमाबाबु र एजेन्सीलाई तह लगाउन सम्बन्धितको नागरिकता खोस्न सुझाएका थिए ।

(ख) महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय

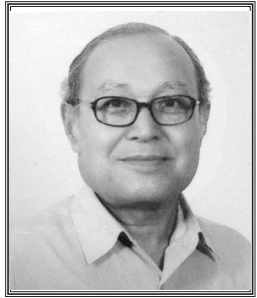
सहसचिव राधिका अर्यालले विद्यमान ऐन-कानुनले काँचुली फेर्ने होइन, हामी सबै प्रतिबद्ध भएर ऐन-कानुन पालना गरे विकृति, विसंगति क्रमशः हट्दै जाने बताइन् ।

(ग) गोष्ठीमा सहभागी सञ्चारकर्मीले सरोकारवाला संघ-संस्थालाई जनचेतनामूलक कार्यक्रमका साथसाथै ‘एक्सन’ मा काम थाल्न सुझाए ।

(घ) व्यावसायिक बालयौन शोषणमा परेका बालबालिकालाई उद्धार गरेर दुईरचार दिन ‘सेल्टर’मा राखे पनि त्यसपछिका कार्यक्रम अपूर्ण भएकोले उनीहरू पुरानै काममा फर्कन्छन् । त्यसो भएकोले सम्बन्धित निकाय र सरोकारवाल संघ-संस्थाले ‘प्याकेज’मा कार्यक्रम बनाएमा उद्धार गरिएका बालबालिका त्यहाँभन्दा यहाँ रमाउन सक्छन् ।

(ङ) व्यावसायिक बालयौन शोषण रोक्न सरकारी प्रयास कर्मकाण्डीमात्रै भएकाले प्रभावकारी रूपमा काम गर्न सम्बन्धित निकायलाई आग्रह गरिएको थियो ।

सिथि नखः र कुमार जात्रा

— अर्जुन महर्जन, सहिदपथ, पाँगा

अन्तिम पर्वको रुपमा मनाउने गर्दछन् । रोपाईं सकिएपछि लुटो फाल्ने र भूतप्रेत पन्छाउनेको रुपमा (गठेमुगल) घण्टाकर्णबाट पुनः चाडपर्व सुरु गर्ने गर्छन् ।

काममा लागेपछि बिचमा अलमल गर्न नपरोस् भनी सिथिको दिन घरभित्र र बाहिर पनि सरसफाई गर्ने गरिन्छ । विषयअनुसार माग गर्न देउताहरु पुज्नेमा कुमार देउता पानीको लागि पुज्ने भएकोले यो दिन पानीको मुहान, इनार, कुवा, पोखरी, पनेरो, आदि सरसफाई गरी पुजा गर्ने गरिआएका छन् । यो दिनदेखि पानीको मुल फुट्ने भएकोले पहिले मलको रुपमा निकाल्ने कालो माटो यो दिनदेखि ननिकाल्ने चलन छ ।

सिथिको पुजामा अन्य पुजाको सारदामको अलावा मास, केराउ, मुगको वारा, माल्पुवा र चटामरी तयार गर्ने चलन छ । खेतीमा काम गर्दा किरा फट्याङ्गा, जलचर, सर्प, आदिको भय हुने भएकोले यस्ताको विष समेत नलागोस् भनि खोपको औषधीको रुपमा यो दिन यस्तो बारा खाने चलन गर्दै आइरहेको छ ।

एक समयमा काठमाडौं जैसीदेवलको न्हूधःलमा रहेको गणेश मन्दिर अगाडि एउटा राम्रो केटो रोइरहेको पाइएपछि एक कर्मात्माले आफ्नो घरमा लागि सिथिको दिन परेको हुँदा बारारोटी खुवाउन भान्छामा गई ल्याउँदा मयुरमा चढेको कुमारको दर्शन

दिएकोले त्यस केटोलाई सिथि चः अर्थात् कुमार भनी मानि आएको छ ।

त्यसको भोलिपल्ट बलम्बुबाट त्यस कुमार केटोको आमाबाबु कहाँ बाजा, नायूखिं बाजा बजाएर खोज्दै आउँदा काठमाडौं आई बसेको थाहा पाएर भेटी कुरा गर्दा नर्फकी सिद्ध भै गएकोले पुजा गरी फर्केछन् । त्यसैकारण सप्तमीका दिन बलम्बुबाट अध्यावधी बाजा बजाई पूजा आउने चलन रहेको छ । त्यसैले बलम्बुको देवलमा देउता नभएको भनि आएको छ ।

कुमार देउताको मूर्ति सूर्यविनायकको सुरु ढोकाभित्र पस्नासाथ एक ठाउँमा र अर्को काठमाडौंको न्हूधःमा रहेको पाइन्छ । कुमार सिथि देउताको जात्रा काठमाडौंको न्हूधःमा मात्र चलाउने गरी आएको छ ।

उपत्यकामा रहेको पुरानो देउताहरु मत्स्येन्द्रनाथ, आदिनाथ, आदिबाट संरक्षण पाइरहे जस्तै यो कुमार देउताबाट पनि सधैं आशीर्वाद मिलिरहोस् भनि दशकर्म गरी जात्रा चलाउने गरिआएको छ । यस देउताको जात्रा चलाउने गुठीयारहरुले बछलागा औसी अर्थात् बैशाख कृष्णपक्ष अमावस्याका दिन थसि (सिद्धिपुर) मा गई सहरका देउताहरुलाई लंपु छार्छिं अर्थात् देउतालाई रंगाई सिंगाने नेमकुलहरुलाई बोलाउन जानु पर्दछ

। त्यसको तेस्रो दिन तछलाथ्व तृतीया अर्थात् ज्येष्ठ कृष्णपक्ष तृतीयाको दिन विहान टेकु दोभानमा गई नाग स्थापना गरी त्यहाँको जल देउपालाले ल्याउनुपर्दछ । त्यस्तै नेमकुलहरुले पनि नित्यकर्म गरि आउँछन् । साँझतिर दवलीमा कुमार देउतालाई न्हव लुङ्गु अर्थात् घडाले नुहाइदिन्छन् । त्यसपछि चोभारको आदिनाथलाई सिंगारी बाँकी रहेकोबाट नेमकुलहरुले लंपु छार्छिं अर्थात् रंग लगाई सिंगारिने गर्दछ । त्यसरी सिंगारपटार पुरा गरी षष्ठीका दिन पाटीमा विराजमान गराई देउता दर्शन गर्न आउनेहरुलाई खुला रुपमा राखिदिने गर्दछ । त्यसको भोलिपल्ट सप्तमीको दिन पहिले भए कुमारीको साथ कुमारीलाई घुमाएजस्तै गरी जात्रा मनाउने गर्दछ । हाल सहयोगको कमीले गर्दा पाटीमा ल्याई राख्नेमात्र गर्ने गर्दछ । त्यस दिनभरी पाटीमा राखी साँझ खतबाट निकाली थकाली र नंकी अर्थात् जेठो र जेठिले स्वागत पुजा गरी भित्रलगि यथास्थानमा राख्ने गरिन्छ । त्यसपछि भक्तजनहरुको लागि दर्शन गर्न खुला राखिएको हुन्छ ।

यो कुमार देवता पुज्नेलाई असल, सुखी सन्तान पाउने, मुद्दा मामिलामा जीत हुने र स्वास्थ्य लाभ हुने भनि मानि आएका छन् । यस देवतालाई पुजा गर्दाको दीप बिस्तारै बले काम बिस्तारै, छिटो बले छिटो नै र बालेको दीप बिचमा निभे मान्छे बित्ने र मुद्दा भए हाने भन्ने जनविश्वास छ । यसैलाई

मानेर हालसम्म पनि पुजा गर्न आउनेहरु छन् । पहिले पुजारीहरुले पुजाको फल भनिदिनेमा पुराना पुजारीहरु बितिसकेकोले अहिले पुजाको फल भन्नेहरु छैनन् । यसरी कुमार सिथि चःको जन्मदिनको रुपमा पुजी सिथि नखः अर्थात् सिथि पर्व मनाइ आइरहेका छन् । यो रक्तवर्णको

मयुरमाथि चढेको सिथि चः अर्थात् कुमारको काठबाट बनेको मूर्ति कहिले बनेको भनि यकिन भएको छैन । यसको मतु नेपाल सम्बत् १०४ मा चढाइराखेको लेखेको छ भने ने.सं. १४५ मा खुट्टाको रुपमा पुजी सिथि नखः अर्थात् सिथि पर्व मनाइ आइरहेका छन् ।

प्रवेश निःशुल्क

काठमाण्डौ बर्नहार्ट कलेज
प्रस्तुत गर्दछ

११औं KVS
शैक्षिक प्रदर्शनी २०७३

प्रवेश उपहार

यस वर्ष एस.एल.सि. दिएका प्रत्येक विद्यार्थी तथा अभिभावकलाई एक प्लेट सःमः सितैमा*
QFX/BIG CINEMAS को निःशुल्क फिल्म टिकट
१० वटा **T-SHIRTS** सितैमा, १० वटा **FUTSAL** टिकट सितैमा

मिति : जेष्ठ २९ गते, २०७३ (११ जून, २०७६) | समय : बिहान १० बजे देखि साँझ ४ बजेसम्म | स्थान : कृष्ण क्याटरिङ्ग नयाँबजार कीर्तिपुर ।

<p>मुख्य प्रायोजक</p>	<p>सह-प्रायोजक</p>	<p>अनलाइन सपिङ्ग सहयायी</p>	<p>अनलाइन भुक्तानि सहयायी</p>	<p>संचार सहयायी</p>	<p>सहयोगी</p>	<p>आयोजक</p>
-----------------------	--------------------	-----------------------------	-------------------------------	---------------------	---------------	--------------

* निःशुल्क सःमः प्राप्त गर्न यस वर्ष एस.एल.सि. दिएका विद्यार्थीहरुले प्रवेशपत्र साथमा ल्याउनुपर्नेछ ।

साहित्य स्तम्भ

कविता

गरिब

गरिब हुँ म सधैं
गरिब नै हुन पाऊँ
सेवा भावको मान्छे हुँ म
अरुलाई सेवा गर्न पाऊँ ।

छैन मलाई कसैको सम्पत्तिप्रति लोभलालच
बर दान दिन पाऊँ
गर्दिन म कसैलाई घृणा
बर अरुकै घृणामा बाँच्न पाऊँ ।

विष नै अमृत हुन्छ
दिएको वचन भन्दा
गुन्द्रुक र ढिंडो नै मीठो हुन्छ
मीठा-मीठा भोजन भन्दा ।

भुपडी नै प्यारो हुन्छ
ठूला-ठूला महल भन्दा
परिश्रमको फल मीठो हुन्छ
असत्यको फल भन्दा ।

यसपाली.....

११ पाँगा, समचामा भैंसीले बाटोमा हिँडेकालाई हान्न थाल्यो । मोटरसाइकल सवार माथि सोझ्यो भने धुसीमा मान्छेलाई लखेट्दै हिँड्न थालेको थियो ।

मान्छेको भीड बढ्न थालेपछि अझ आक्रमक भएर आक्रमण गर्न खोजेको बेवारिस भैंसीलाई अन्ततः ४ घन्टापछि स्थानीय र प्रहरी मिलेर नियन्त्रणामा लिन सफल भयो ।

पाँगा धुसीबाट चार धारा हुँदै चारघरे लखेट्दै च्याउ फर्ममा पुगेपछि जुङ्गे ठेकेदारले खुकुरीले बायाँ खुट्टामा प्रहार गरी घाइते बनाएपछि भैंसी च्याउ टनेलमा फसेका थिए ।

त्यहाँ स्थानीय युवाले डोरीले बाँधी तानेर बाटोमा पुर्‍याएको थियो। घाइते भैंसी फेरी उठ्न थालेपछि टाउकोमा घनले हानेर मारेको थियो । मरेको भैंसी नगरपालिकाको जिम्मा लगाएको थियो ।

भक्तपुरका.....

सांगाछेल्ले मल्ल, शाह वा राणा कालको शैलीको सम्पदामध्ये कुन छानेर पुनःनिर्माण गर्ने भन्नेबारे युनेस्को बाधक नबन्ने उल्लेख गर्नुभयो । उहाले भन्नुभयो, ‘भूकम्पले सम्पदा संरक्षणको ठूलो मौका दिएको छ ।’

संस्कृतिविद् तेजेश्वर रवंगले पुनःनिर्माणको जिम्मेवारी सरकारले नै लिनुपर्ने धारणा राख्नुभयो । सांस्कृतिक पुनःउत्थानको निम्ति पुराना चित्रअनुसार पुनःनिर्माण गर्न सकिने उहाँको तर्क थियो ।

इतिहासविद् पुरुषोत्तमलोचन श्रेष्ठले उत्खनन्ले

सूचना

शारीरिक शिक्षा तथा खेलकुद समाज (सोफेस) नेपालले यही २०७३ असार २४ र २५ गते नगद पुरस्कारसहित **पाँचौँ विद्यालय स्तरीय सुल्ला टेबलटेनिस प्रतियोगिता** (छात्र र छात्रा सिंगल्ज, १२ वर्षमुनिका छात्र र छात्रा सिंगल्ज तथा छात्र र छात्रा टिम इभेन्ट) सञ्चालन गर्ने भएको हुँदा इच्छुक विद्यार्थीहरू (कक्षा १० र सोभन्दा मुनिका कक्षामा अध्ययनरत) लाई सहभागिताको लागि २०७३ असार २२ गते ५ बजेभित्र विद्यालयको सिफारिस सहित नाम दर्ता गर्नु हुन सूचित गरिन्छ ।

प्रवेश शुल्क:

- ♦ छात्र र छात्रा सिङ्गल्जको लागि रु. ३००। प्रति सहभागी
- ♦ १२ वर्षमुनिका छात्र र छात्रा सिङ्गल्जको लागि रु. २००। प्रति सहभागी
- ♦ छात्र र छात्रा टिम इभेन्टका लागि रु. ७००। प्रति टिम (एक टिममा तीन जनासम्म खेलाडीको नाम समावेश गर्न सकिने छ ।)

पुरस्कार:

- ♣ छात्र र छात्रा सिङ्गल्जका लागि प्रमाणपत्र र मेडलसहित प्रथमलाई रु. १०,०००।- दोस्रालाई रु .५,०००।- र तेस्रा दुई जनालाई रु. २०००।- ।
- ♣ १२ वर्षमुनिका छात्र र छात्रा सिङ्गल्जका लागि प्रमाणपत्र र मेडलसहित प्रथमलाई रु. ५,०००। - दोस्रालाई रु २०००।- र तेस्रा दुई जनालाई रु. १०००।- ।
- ♣ टिम इभेन्टको हकमा प्रमाणपत्र, मेडल र ट्रफि मात्र प्रदान गरिने छ ।

प्रतियोगिता हुने स्थल:

ग्रीन फिल्ड नेशनल हाइएर सेकेण्डरी स्कूल, सीतापाइला, काठमाडौँ ।

प्रतियोगिता सम्बन्धी नियम र प्रवेश फारामको लागि सम्पर्क स्थान:

१. सोफेस नेपालको कार्यालय, कीर्तिपुर नगरपालिका - १७, बाहिरीगाउँ, कीर्तिपुर ।
फोन नं.: ४३३०८००, ९८५१०६७८९३
२. ग्रीनफिल्ड नेशनल हाइएर सेकेण्डरी स्कूल, सीतापाइला, काठमाडौँ ।
फोन नं.: ०१४३०२४८८, ०१४६७०८१६, ९८५१०१९६९९
३. नगेन्द्र बज्राचार्य, फोन नं.: ९८०८१७६५९८
४. देवराज महर्जन, फोन नं.: ९८४९०२१२७४
५. प्रशान्त महर्जन, फोन नं.: ९८४१८५०५१९

सोफेस नेपाल

सुन्दरबजारदेखि सालिकसम्म दैनिक सफाई

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर फोहर व्यवस्थापन सेवामा कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं. ९, १०, ११, १२ र १८ पाँगामा विगत चारवर्षदेखि फोहरमैला व्यवस्थापनमा काम गरिरहेकोमा अब पाँगा सुन्दरबजारदेखि सालिकसम्मको मुख्य सडकबजारमा नियमित सरसफाईको काम पनि गर्ने भएको छ ।

कीर्तिपुर फोहर व्यवस्थापन सेवामा शनिबार विहान नवज्योति विद्यालयमा एक छलफल कार्यक्रम राखी सोको जानकारी गराउनु भएको हो । त्यस अवसरमा २०७३ जेठ १६ गतेदेखि सरसफाई गर्ने गरी शिला देउलालाई कर्मचारीको रूपमा राखेर काम गर्न वातावरण संरक्षण समाजका अध्यक्ष शंकर डंगोलले पोशाक तथा सामग्री

हस्तान्तरण गर्नु भएको थियो । कार्यक्रमको बारेमा परियोजना प्रबन्धक सरबकुमार महर्जनले प्रकाश पार्नु भएको थियो भने कार्यक्रममा योगेश महर्जन, नविन महर्जन, सुनिल महर्जन, मन्दिर महर्जन, प्रभा डंगोल, सल्लाहकार नन्दकुमारी महर्जन, अर्जुन महर्जनलगायतले आ-आफना धारणा राख्दै सरसफाई कार्यक्रमको सफलताको कामना गर्नु भएको थियो ।

भोला बनाउने तालिम सम्पन्न

कीर्तिपुर । महालक्ष्मी भोला बनाउने उपभोक्ता समितिको आयोजनामा १५ दिने फोहरमैला व्यवस्थापन तथा कागज र कपडाको भोला बनाउने र दुधको प्लाष्टिकबाट विभिन्न सामग्री बनाउने तालिम जेठ ५ गते सम्पन्न भयो । जेठ २० गते कीर्तिपुर नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृतको प्रमुख आतिथ्यमा तालिममा सहभागी प्रशिक्षार्थी २५ जनालाई प्रमाणपत्र तथा बाल लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गतको संयोजकलाई सामग्री हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

उक्त कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिले तालिम दिनु हुने प्रशिक्षकहरूमा कपडाको भोला बनाउने प्रशिक्षक उपेन्द्र महर्जन, कागजको भोला बनाउने प्रशिक्षक

जेन्सन महर्जन, दुधको प्लाष्टिकबाट सामग्री बनाउने सरिता जोशी, फोहरमैला सम्बन्धित तालिम दिने प्रशिक्षक नगरपालिका ज्ञानबज्र महर्जन, वातावरण संरक्षण समाजका प्रबन्धक सरबकुमार महर्जन, कीर्तिपुर नगरपालिका वातावरण समितिका सल्लाहकार नविन विकास महर्जनलाई कदरपत्र प्रदान गर्नुभयो ।

त्यसक्रममा प्रमुख अतिथि रिजालले तालिममा सहभागीहरूलाई तालिमको सदुपयोग गर्न र उद्योगको रूपमा विकास गर्न सल्लाह दिनु भयो । वहाँले महिला लक्षित कार्यक्रम सम्पन्न भएकोमा धन्यवाद दिँदै आफू उद्योग मन्त्रालय अन्तर्गत पनि काम गरिसकेको बताउँदै आवश्यक सहयोग गरिदिने बताउनु भयो ।

समितिका अध्यक्ष तथा पूर्व निर्वाचित महिला सदस्य मैया महर्जनको अध्यक्षतामा भएको उक्त कार्यक्रममा समिति सचिव ज्ञानी महर्जनले स्वागत गर्नुभयो भने कार्यक्रमबारे वातावरण संरक्षण समाजका प्रबन्धक, नगरपालिकाका सामाजिक शाखाका अधिकृत अनुज प्रधान, प्रशिक्षक सरिता जोशी, नविन विकास महर्जनले पनि आ-आफ्ना विचार राख्नु भएको थियो ।

कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं. १० मा महिला लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गत महालक्ष्मी भोला बनाउने तालिम उपभोक्ता समितिको आयोजनामा २०७३ बैशाख २० गतेदेखि जेठ ५ गतेसम्म नगरपालिका वडा नं. १० मा महिला लक्षित कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो ।

उद्घोषण तालिम समापन कार्यक्रम

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं ४ को सामुदायिक हलमा उद्घोषण तालिम उपभोक्ता समितिको आयोजनमा जेठ २३ गते १५ दिने उद्घोषण कार्यक्रम समापन भयो ।

कीर्तिपुर न. पा. का वरिष्ठ लेखा अधिकृत सानुबाबु परियारको प्रमुख आतिथ्यमा भएको उक्त समारोहमा योजना प्रमुख अनुज प्रधान, पूर्व सचिव अशोक कुमार शर्मा, वर्तमान सचिव विजय लोचन सुवेदी, नेपाल टेलिकमकी प्रमुख रश्मि कुँवर, न.पा. की पंजीकाधिकारी शारदा पोखरेल, संचारकर्मी

शर्मिला सुवाल, प्रशिक्षकहरू विरेन्द्र शाक्य र बज्रमुनि बज्राचार्यको उपस्थिति थियो । सरिता महर्जनले स्वागत भाषण दिनु भएको कार्यक्रममा हिसिला महर्जनले धन्यवाद ज्ञापन गर्नु भएको थियो । १५ दिनको तालिमबाट के कतिको फाइदा भयो भन्ने विषयमा सहभागी प्रशिक्षार्थीहरू नीलि महर्जन, संगीता श्रेष्ठ, सुप्रिया, शान्ति श्रेष्ठले बोल्नु भएको थियो । शर्मिला डंगोलले मन्तव्यको साथै गीत प्रस्तुत गरेकी थिइन् ।

राष्ट्रिय गानबाट शुरु गरिएको समापन कार्यक्रमलाई

मनोरञ्जन गर्नको लागि बीच बीचमा सहभागी प्रशिक्षार्थीबाट कविता र गीत पनि प्रस्तुत गरेकी थिइन् ।

उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष यशोदा श्रेष्ठको सभापतीत्वमा भएको उक्त समापन समारोहमा विना श्रेष्ठ र विद्या खड्गी दुई जनाले उद्घोषण गरेकी थिइन् । ४० जना महिला दिदी बहिनीहरू प्रशिक्षार्थीको रूपमा सहभागी भएको समापन कार्यक्रममा कीनपा ४ का महिला समूहहरूको व्यापक उपस्थिति थियो । तालिम जेठ ९ गतेबाट संचालन भएको थियो ।

“Good Morning Nepal Mandal”

नेपालमण्डल नेपालभाषाको एउटा ठूलो विद्युतीय संचार माध्यमको रूपमा प्रसिद्ध छ । नेपालमण्डलमा प्रस्तुत कार्यक्रम नेपाली र विशेषतः नेवारहरूको गौरवको विषय बनेको छ ।

नेपालमण्डलले जेठ १ गतेबाट नेवारीभाषाको माध्यमबाट प्रकाशित पत्रपत्रिकाको प्रस्तुतिकरण Good Morning Nepal Mandal नयाँ कार्यक्रम प्रशारण विहान ८ बजे हेर्न र सुन्न सकिन्छ ।

तर नेपालभाषाको ठूलो संचारमाध्यमले त्यो कार्यक्रमको ब्यानरमा Good Morning Nepal Mandal राखेर अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान बनायो । त्यसको साथै नेपालभाषाबाट पनि ‘भिं सुथय ज्वजलपा’ या अन्य सुहाउँदो नाम राखेर कार्यक्रम संचालन गरेका भए अझ नेपालभाषाको गौरव बढ्ने थियो होला ।

नेपालमण्डल कार्यक्रम संचालकहरूबाट यसबारे ध्यान दिने हो कि ?

प्रथम केभिएस फुटसलमा ब्रडर्स एफसीलाई उपाधी

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर स्वयंसेवक समाजको आयोजनामा भएको प्रथम केभिएस फुटसल प्रतियोगितामा कीर्तिपुरको ब्रडर्स एफसीले उपाधी हात पारेका छन् ।

शनिबार भएको खेलमा ब्रडर्सले डामनाज टीमलाई १-० गोलले पराजित गरेको थियो ।

ब्रडर्सको तर्फबाट राजन वालले मध्यान्तरपछि गरेको गोलनै निर्णायक भएको थियो । विजयीसँगै ब्रडर्सले नगद १० हजार रुपैयाँ हात पारे ।

द्वितीय हुनेले ३ घन्टाको फ्रि फुटसल कुपन हात पारेका छन् ।

विजयी टीमलाई केभिएसका अध्यक्ष रोजेश प्रधानले पुरस्कार प्रदान गर्नुभएको थियो ।

नगरस्तरीय बाल क्लव संजाल गठन

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर नगरपालिकाले बालबालिका लक्षित कार्यक्रम अनुसार १९ वडा कै बाल भेला गरी लसता शाक्य (वडा नं. ३)को अध्यक्षतामा कीर्तिपुर नगरस्तरीय बाल संजाल गठन गरियो ।

जसमा उपाध्याक्ष अर्पणा श्रेष्ठ (१६), सचिव अनिता रुम्बा (१४), सहसचिव देविस श्रेष्ठ (१३), कोषाध्यक्ष दीपा बस्नेत (१४) र सदस्यहरूमा इनाप महर्जन (१३), रवि शाह (१६), सुजल मालाकार (१३), सविन ढकाल, सुशान बस्नेत (१४), निकेश श्रेष्ठ (१३), सुष्मा खत्री (१४), इशा कार्की (१४), बुनु महर्जन (१४), साजन महर्जन (१४), निमेष खनाल (१४) र साहिल महर्जन (१४) रहेका छन् ।

गठन गर्नुअघि कृष्ण क्याटरिङ्गको हलमा प्रमुख

अतिथि कीर्तिपुर नपाका वरिष्ठ लेखा अधिकृत सानुबाबु परियारले पानसमा दीप प्रज्ज्वल गरी उद्घाटन गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा कीनपाका अनुज प्रधान, ज्ञानबज्र महर्जन, सिविन नेपालका स्वस्तिका कसजु, मानव अधिकार

संगठनका शोभा महर्जन, सहजकर्ता सन्तोष महर्जनलगायतले शुभकामना मन्तव्य दिनुभएको थियो ।

बाल प्रतिनिधि सुदिक्षा श्रेष्ठको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा विभिन्न खेलहरूबाट मनोबल बृद्धि गरेको थियो ।

बिहान खाली पेट पानी पिउनुका र आश्चर्यजनक फाइदा

पानी पिउँदा पनि धेरै समस्याको समाधान हुन्छ । अधिकांश रोग पेटमा नै उत्पन्न हुन्छन् त्यसैले खाली पेटमा पानी खानुको अर्थ धेरै छ । यसको प्रमुख फाइदा पेट स्वस्थ बनाउनु हो । खाली पेट पानी खाँदा स्वास्थ्यमा फाइदा हुने तथ्य सर्वप्रथम जापानमा प्रमाणित भएको हो । प्रायः जापानीले बिहान उठ्नेबित्तिकै चार गिलास पानी खान्छन् । पानी खाएको आधा घन्टापछि मात्र ब्रेकफास्ट लिन्छन् । यो वाटर थेरापीले उनीहरूलाई सक्रिय र स्वस्थ रहन मद्दत गरिरहेको छ । खाली पेट पानी खाँदा करिब ९० प्रतिशत रोगबाट बच्न सकिन्छ । यसमा पनि मनतातो पानी उपर्युक्त हुन्छ । आन्द्रामा फूलसः

खाली पेट प्रशस्त पानी खाँदा पेटका विकार शौचमार्फत् जाने र पेट सफा हुन्छ । यसले पाचन प्रणालीलाई पनि सहयोग गर्छ । तपाईंलाई एक बिहानै शौच आउँदैन भने कम्तीमा दुई गिलास मन तातो पानी खाली पेट खाँदा खुलेर शौच आउँछ ।

शरीरका विकार फालिदिन्छ

तपाईं बाथरुम जाँदा शरीरका उत्तेजित र विकारलाई बाहिर फालिदिनु हुन्छ । जतिधेरै पानी पिउनुहुन्छ त्यति धेरै विकार शरीरबाट फाल्न सहयोग पुग्छ ।

भोक बढाउँछ
नियमित खाना खानु महत्वपूर्ण हुन्छ । तर भोक लागेन भने के गर्ने ? खाली पेट पानी पिउँदा तपाईंको भोग जाग्छ । बिहान उठ्ने बित्तिकै खाली पेटमा दुई गिलास पानी पिउनुहोस् तपाईंलाई भोक लागिरहन्छ ।

टाउको दुख्नेबाट बचाउँछ
मानिसलाई बारम्बार

टाउको दुख्नुको मुख्य कारण पर्याप्त पानी नपिउनु हो । डिहाइड्रेसनको मुख्य लक्षण नै टाउको दुख्नु हो । तसर्थ बिहान उठ्नेबित्तिकै पानी खानु भयो भने यो समस्याबाट मुक्ती मिल्छ । टाउको दुख्नेबाट बचाउनको अतिरिक्त यसले श्वासको दुर्गन्ध र अन्य ब्याक्टेरियाको संक्रमणबाट जोगाउँछ ।

कोलोन सफा गर्छ

पानी पिउँदा कोलोन सफा गरिदिन्छ । एक गिलास पानी खाली पेट खाँदा कोलोनमा जम्मा भएको लेदो र विकार सफा गरिदिन्छ । कोलोन सफा भएमा शरीरलाई आवश्यक पोषक तत्व शोषण गर्न सहयोग पुऱ्याउँछ । तपाईंको कोलोन सफा भएमा समग्रमा सम्पूर्ण शरीर नै स्वस्थ हुन्छ ।

मेटाबोलिजमलाई तीब्र पार्छ

यदि तपाईंले डाइटिङ गर्दै हुनुहुन्छ भने खाली पेट पानी खानु उत्तम उपाय हो । पानी पिउँदा कम्तीमा पनि २४ प्रतिशतले मेटाबोलिजमलाई बृद्धि गर्छ । यसको अर्थ तपाईंले चाँडो र प्रभावकारी रूपमा खाना पचाउन सक्नुहुन्छ । जसका कारण छोटो समयमा नै तौल घट्छ ।

उर्जा बढाउँछ

यदि तपाईंलाई अल्छी लागेको छ भने एक गिलास पिउनुहोस् । खाली पेट पानी खाँदा रगतका रक्त कोषिकालाई चाँडो बढ्न सहयोग पुऱ्याउँछ । जति धेरै कोषिकाको बृद्धि हुन्छ त्यति नै धेरै शरीरमा अक्सिजन प्रवाह हुन्छ । यसको अर्थ तपाईंमा एक प्रकारको उर्जा मिल्छ ।

अनुहारको छालामा चमक ल्याउँछ

खाली पेट प्रशस्त पानी खाँदा अनुहारको चमक बढाउँछ । शरीरमा जति बढी विकार र उत्तेजित तत्व हुन्छ त्यति नै तपाईंको अनुहारको छाला नराम्रो बनाउँछ । तर प्रशस्त पानी खाँदा विकार हट्ने भएकोले अनुहारको सुन्दरतामा निखार आउँछ ।

रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता बृद्धि गर्छ

समग्र स्वास्थ्यको लागि पानी नभई नहुने तत्व हो । शरीरमा तरल पदार्थको सन्तुलनका लागि पनि पानी नभई हुँदैन । दिनहुँ खाली पेटमा पानी खाँदा रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता बृद्धि गर्छ । तपाईंको रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता बलियो भएमा तपाईंलाई कुनै पनि प्रकारका रोग लादैन ।

स्वास्थ्य खबरपात्रिका

आगोको पोलाई सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम हुने

लायन्स क्लबस् इन्टरनेशनल डिष्ट्रिक्ट ३२५ ए २ को आयोजनामा कीर्तिपुर अस्पतालसँगको सहकार्यमा तथा लायन्स क्लब अफ काठमाडौँ कीपूको संयोजकत्वमा कीर्तिपुर अस्पतालमा २०७३ जेठ २८ गते “छालाको पोलाई सम्बन्धी जनचेतना मूलक कार्यक्रम (Skin Burn Awareness Program)” हुने भएको छ ।

कार्यक्रममा कीर्तिपुर अस्पतालका प्लाष्टिक सर्जन प्रा. डा. शंकर मान राईले आगोको पोलाई सम्बन्धी तथ्याङ्क, पोलाईको कारण, पोलाईबाट बच्ने उपायहरू तथा अपनाउनुपर्ने सतर्कता, आगोले पोलेमा गर्नुपर्ने प्राथमिक उपाचार, छाला बैंक, छाला दानको बारेमा प्रस्तुतिकरण गर्नु हुनेछ । प्रा. डा. शंकर मान राई लायन्स क्लबस् इन्टरनेशनल डिष्ट्रिक्ट ३२५ ए २ नेपालका ब्राण्ड एम्बेसडर हुनुहुन्छ ।

अस्ताए “सयौं थुंगा” का संगीतकार

वरिष्ठ संगीतकार अम्बर गुरुङ्गले यो धर्तीबाट सदाको लागि बिदा लिएका छन् ।

८२ वर्षको उमेरमा अस्पतालको बेडमा बसेर मृत्युसँग असफल लडाईं लडी २५ गते बुधबार निधन भएको थियो ।

वहाँको बुधबार नै राष्ट्रिय सम्मानका साथ पशुपति आर्यघाटमा अन्त्यष्टी गरिएको थियो ।

गणतन्त्र नेपालपछि बनेको राष्ट्रिय गान सयौं थुंगामा संगीत भर्नु हुने गुरुङ्गले सयौं गीत, नाटक, फिल्ममा संगीत दिनुभएको छ ।

दिक्षा उज्ज्वल साइनिङ्ग स्टार

कीर्तिपुर । उज्ज्वल शिशु निकेतन एकेडेमीले जेठ २१ गते शुक्रबार आफ्नै विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप अन्तर्गत उज्ज्वल साइनिङ्ग स्टार २०७३ सम्पन्न गरेको छ ।

प्रतियोगितामा दिक्षा गुरुङ्ग प्रथम, सफलता मगराती दोस्रो र तेस्रोमा महिमा परियार भएका छन् । प्रतियोगिताको राजकुमार माली, देवेन्द्र महर्जन, न्हुच्छे दर्शनधारी र सन्तोष महर्जनले निर्णायक मण्डलको

भूमिका खेल्नुभएको थियो ।

विद्यालयका प्रिन्सिपल दिलमान महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा वहाँले नै विजयी स्टारहरूलाई पुरस्कार प्रदान गर्नुभएको थियो ।

**लोक सेवा आयोगको अग्रगामी सोच,
आधुनिक परीक्षण प्रविधिको प्रयोगबाट
योग्यतम व्यक्तिको छनौट ।**

**नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग**

लोक सेवा आयोग